

UNDER DANNEBROG

ORGAN FOR
SØVÆRN OG SØFART

3

60. ÅRGANG
AUGUST 1973 NR.

MARINEFORENINGEN

Foreningens formål er at styrke nationens interesse for søværnet og søfarten ved at samle danske mænd til fælles arbejde for denne sag samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem mænd, der har gjort tjeneste eller er tjenstgørende i søværnet.

Hovedbestyrelse:

Formand: Kommandørkaptajn K. Hertz, København.

Næstformand: Underdirektør Svend Worm-Petersen, København.

Landssekretær: Assistent Kurt Flatau, København.

Hovedkasserer: Orlogskaptajn S. Thorlund Nielsen, København.

Distriktschef Torben Jensen, Glostrup, Distr. I.

Cykelsmed F. Andreasen, Hillerød, Distr. II.

Premierløjtnant E. Thaarup, Slagelse, Distr. III.

Elmontør Bent Hollønder, Haslev, Distr. IV.

Kaptajn C. Thomsen, Rønne, Distr. V.

Forretningsfører E. Semberg, Nakskov, Distr. VI.

Ingeniør E. D. Fyelling, Odense, Distr. VII.

Fabrikant M. Burcharth, Kolding, Distr. VIII.

Direktør Knud Schrøder, Esbjerg, Distr. IX.

Direktionssekretær Jørgen Mortensen, Grenå, Distr. X.

Fiskeskipper Jens Knak, Lemvig, Distr. XI.

Forvalter Georg Petersen, Frederikshavn, Distr. XII.

Bagermester A. Echvald, Godthåb, Distr. XIII.

Hovedkontor:

Marineforeningen, Bredgade 29, 1260 København K.

Ekspeditionstid daglig kl. 10—13. Lørdag lukket.

Telefon (01) 15 28 86.

Postkonto nr. 1608.

Under Dannebrog:

Medlemsblad for Marineforeningen.

Redaktion: Marineforeningen, Bredgade 29, 1260 Kbh. K. (J. Bilde Jensen og Kaj Lund (ansvarshavende)).

Trykning: Holbæk Amts Bogtrykkeri.

Forsiden:

Ungdommens færden til søs kommer os ved. — Læs side 7.

Nordisk kammeratskab

Det har ofte været omtalt, at tjenesten i orlogsflåden er en naturlig basis for uddybning af kammeratskabet og samarbejdet mellem de skandinaviske broderfolk. Deres tid «i trøjen» med dens virke, oplevelser og minder har stort set udfoldet sig efter parallelle linier. Der er her en baggrund for at knytte kasteender sammen fra land til land, også når den civile tilværelse efter tjenestetiden stiller problemer til løsning — faglige, kommercielle eller måske turistmæssige.

Som et led i bestræbelserne for at formidle kontakter vore lande imellem er der fra vor forening tilgået norske og svenske afdelinger af Orlogsforbundet og Flottans Män adresse-lister over vore afdelingsformænd. Tilsvarende sendes til vore afdelinger adresselister for afdelingsformænd i Norge og Sverige.

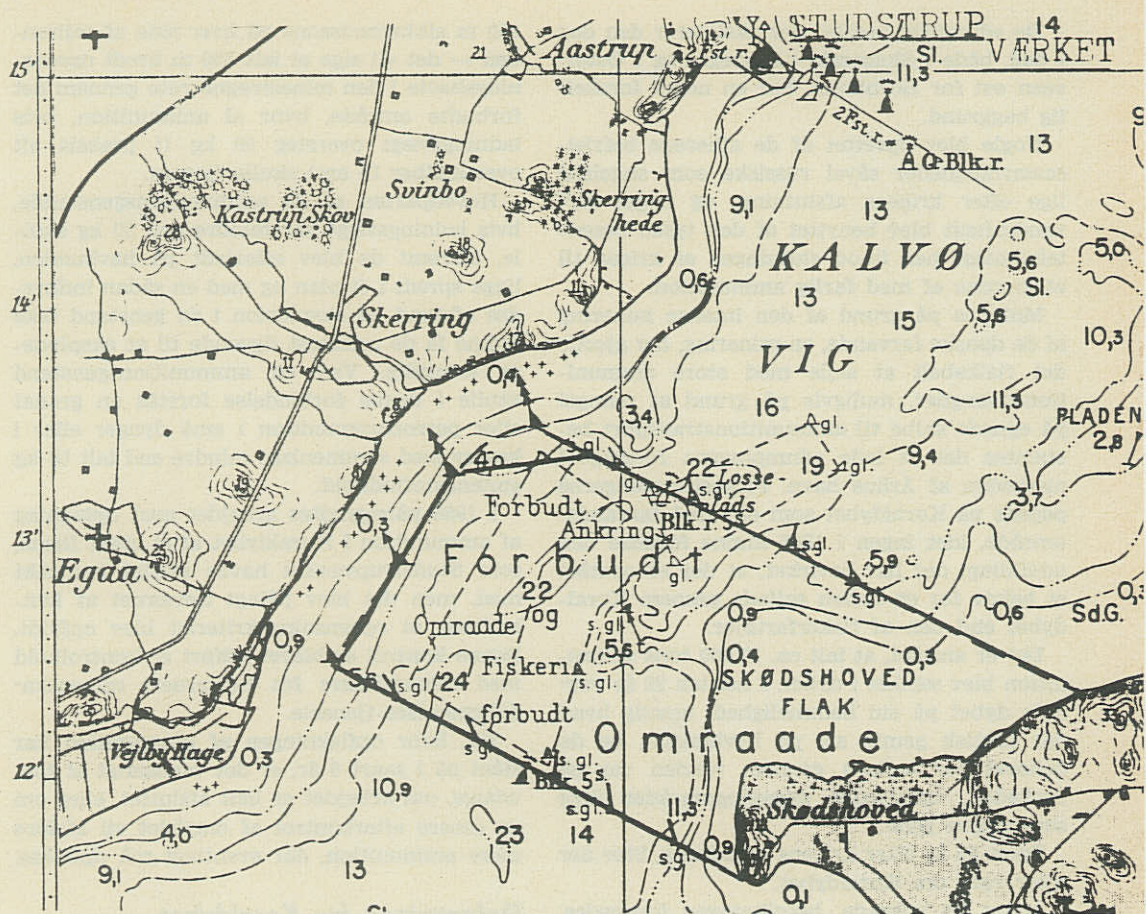
Alle kammerater i Marineforeningen kan altså efter behov gennem deres afdelingsformænd få opgivet adressen på en kontaktmand i de andre lande, og det forventes, at hver afdelingsformand efter bedste evne vil formidle en ønsket kontakt, om et sådant behov forebringes fra vore skandinaviske kammerater.

Finland er også kommet med i billedet, men her må peges på sprogvanskelighederne. Hvis der imidlertid er behov for kontakt, så kan hovedkontoret hjælpe.

Skulle det dreje sig om en ønsket kontakt, der ikke er lokalt geografisk bestemt, eller et særligt emne som for eksempel en hobby, så giv et praj til hovedkontoret.

Hovedsagen er, at vi gamle orlogsgaster er med til at bygge bro mellem vore nordiske lande gennem samvirke på de enkeltes interesseområde.

Kai Hertz.

Udsnit af søkort over Kalvø Vig med ammunitions-lossepladsen og den minestrøgne rute.

Hvad Koraldybet gemte

VED ORLOGSKAPTAJN B. G. LARSEN

Historien om hvad Koraldybet gemte, er samtidig en beretning om en søværnsindsats til gavn for det civile samfund, en indsats blandt mange året igennem.

Koraldybet er den efter danske forhold ret dybe rende (ca. 20 m), der forbinder det nordvestlige hjørne af Århus Bugt med Kalvø Vig, vigen mellem det jyske hovedland og Mols.

Koraldybet, hvis funktion gennem århundreder har været som passagevej for fiskefartøjer, fik i perioden efter den anden verdenskrigs afslutning i 1945 en ny funktion.

For Danmarks vedkommende var et af problemerne så hurtigt som muligt at få ryddet

krigens efterladenskaber bort, og blandt de efterladenskaber, der havde prioritet ved bortrydningen, var de store mængder af ammunition af enhver slags fra håndvåbenammunition op til 1000 kg flyvebomber, som var opmagasineret næsten overalt i landet, idet de allierede befrielsesmyndigheder mente, at der kunne være fare for selvdetonationer i den stærke sommervarme.

I Århus-området blev alt, hvad der kunne samles sammen af ammunition — ikke mindst fra de tyske flyvepladser — ført ned til Århus havn for derfra at blive sejlet til et »dumping area« ude i havet.

De »dumping areas«, der eksisterer den dag i dag, både i Skagerak, i Kattegat og i Østersøen øst for Bornholm, har en noget forskellig baggrund.

Nogle blev oprettet af de allierede befrielsesmyndigheder såvel russiske som engelske lige efter krigens afslutning, og nogle farvandsafsnit blev benyttet af den tyske besættelsesmagt hen imod slutningen af krigen til at komme af med farlig ammunition.

Muligvis på grund af den intense minering af de danske farvande, en minering, der gjorde det risikabelt at sejle med store ammunicionsmængder, muligvis på grund af mangel på egnede skibe til ammunitionstransport bestemtes det at lade »dumpingen« foretage i nærheden af Århus havn. Fiskeriforeningerne pegede på Koraldybet som et egnet farvandsområde, idet ingen i 1945 kunne forudse den udvikling, der har bevirket, at der er opstået et behov for en anden sejlads gennem Koraldybet end den af fiskerfartøjer.

Det er anslået, at ialt ca. 17.000 tons ammunition blev sænket i dybet. I næsten 20 år vogtede dybet på sin hemmelighed, nemlig hvad der faktisk gemte sig på havbunden, og da behovet for sejlads gennem renden var så beskeden, opfattedes dumpingområdet ikke som nogen gene.

Først 20 år efter krigens afslutning, blev der atter røre om Koraldybet.

Århus by voksede, befolkningen forøgedes, nye industrier skød op, og hermed voksede behovet for elektrisk kraft. Det besluttedes at bygge et kraftværk på den lille halvø Studstrup i Kalvø Vig for at kunne producere elektrisk kraft. — Men et kraftværk skal have olie til kraftproduktionen.

I begyndelsen af 1963 ansøgte I/S MIDT-KRAFT Ministeriet for Offentlige Arbejder om tilladelse til bygning af en havn ved Studstrup i forbindelse med etablering af et kraftværk (Studstrupværket).

Tilladsen blev gjort afhængig af, at der blev minestrøget en rute og oprenset en rende gennem dumpingfeltet under indtryk af den fare for selvdetonationer som en tankskibspassage eventuelt kunne forvolde med dertil hørende fare for olieforurening af de omliggende farvande og strande.

Efter en række forhandlinger blev det på et møde i den daværende Søværnskommando den 14. februar 1966 aftalt, at oprensningen skulle omfatte en 50 m bred sejlrende og en

150 m sikkerhedszone på hver side af sejlrenden — det vil sige et ialt 350 m bredt oprensingsbælte i den minestrøgne rute gennem det forbudte område, hvor al ammunition, hvis ladningsvægt oversteg 50 kg (i praksis alt over kaliber 15 cm) skulle fjernes.

Hovedparten af de ammunitionsgenstande, hvis ladningsvægt var mindre end 50 kg skulle, såfremt de blev efterladt på havbunden, ligge spredt i ét plan og med en sådan indbyrdes afstand, at eksplosion i én genstand ikke kunne få de nærmest liggende til at eksplodere samtidig. Ved en ammunitionsgenstand skulle i denne forbindelse forstås en granat eller patronammunition i små dynger eller i kasser med sammenlagt mindre end ialt 50 kg sprængstofindhold.

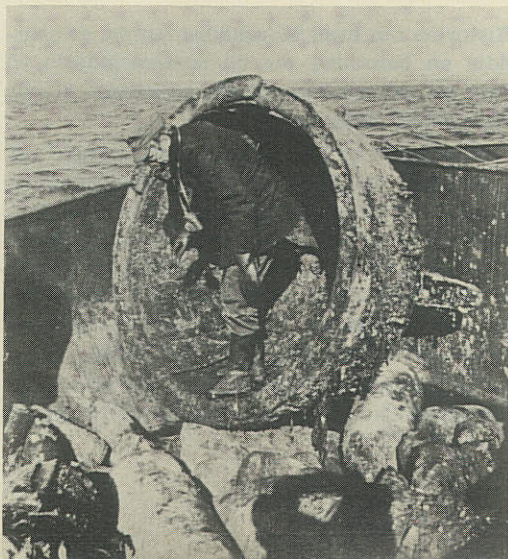
I 1966 påbegyndtes arbejdet med optagning af ammunition i Koraldybet af et civil firma, som Studstrupværket havde sluttet kontrakt med, men det blev pålagt Søværnet at kontrollere, at oprensningskriteriet blev opfyldt. Denne kontrol er blevet udført af kontrolhold med minedykkere fra Søværnets mineuskadeliggørelses-tjeneste.

Nu, hvor opfiskningen af ammunition har stået på i snart 6 år, er det vanskeligt at forudsige, om arbejdet er helt afsluttet, eller om en senere efterkontrol af området vil afsløre mere ammunition, der eventuelt må opfiskes.

Elefantminen fra Koraldybet

Under ammunitionsrydningen i Koraldybet stødte man på en usædvanlig stor enhed, der rummede en sprængladning på ikke mindre end 3.600 kg. Ingen kunne umiddelbart forklare, hvad dette monstrum var beregnet til, og

Fragment af en elefantmine.

Nogle af de sytten tusind tons ammunition, som Koraldybet gemte.

man gav det derfor arbejdsnavnet »elefantminen«. De to spørgsmål, der rejste sig ved fundet af »elefant«, var:

1. Hvad skulle denne store sprængladning bruges til, og hvorledes skulle den føres frem til sit mål?
2. Hvorfor var denne sprængladning havnet i Jylland?

Det lykkedes gennem tyske kilder, der havde haft med konstruktionen af »minen« at gøre at få oplyst følgende:

- Projektet med den store sprængladning og dens fremførings- og styreorganer havde kodenavnet MISTEL.
- MISTEL var et af de mange krigsprojekter, som ethvert krigsførende land har under udvikling, men på grund af krigens hurtige afslutning, blev dette projekt aldrig færdigt.
- »Elefantminen« var ingen mine, men krigsladningen til et flyfremført missil. Foran krigsladningen skulle der påmonteres en ballistisk kappe med et anslagstændrør i næsen nøjagtigt i centrum for hulladningen, og bag sprængladningen skulle der monteres en raketmotor samt styreorganer.
- Våbenet var tænkt at blive fremført af et højtflyvende fly og udløses herfra og ved hjælp af radiosignaler styres mod sit mål,

der enten kunne være et betonsikret underjordisk hovedkvarter, for eksempel bunkeren under Admiralitetet i London eller mod et lønnende skibsmål, for eksempel et slagsskib.

- Hvor langt man var kommet med konstruktionen af raketten, der skulle føre missilet mod målet, vides ikke.
- Yderligere oplystes det, at kun 16 af disse store sprængladninger var blevet lavet. Det mærkelige var, at sprængladningerne ikke alle havde nøjagtig de samme dimensioner. Under eksplosionerne i Koraldybet i slutningen af tresserne sprængtes en del af disse ladninger. Besvarelsen af det andet spørgsmål »hvorfor disse sprængladninger var blevet bragt til Jylland?«, kan man kun filosofere sig til.

Hvor »elefantminen« var blevet produceret vides ikke, men det har nok været for at fjerne dem fra den fremrykkende trussel, det være sig enten fra øst eller fra vest, at man har bragt dem til det eneste ikke krigshægede område i Europa, nemlig til Jylland.

Missilladningerne blev som al anden efterladt tysk ammunition samlet på havnen i Århus for først 20 år senere at blive opdaget og erkendt som et led i et tysk projekt, der aldrig nåede at blive gennemført.

GEYSER - ulykken i 1923

Den 25. maj var det 50 år siden, der skete en alvorlig ulykke om bord i krydseren GEYSER. Herom fortæller »Søværnsorientering«:

Under kommando af kommandør H. L. E. Wenck, der havde sit kommandotegn vajende i GEYSER, var øvelsesafdelingen for sommeren 1923 nogle uger forinden stævnet ud fra Holmen. Fredag den 25. maj var hele styrken ankreth op ud for Masned Sund efter en uges hektisk aktivitet med henblik på en afslappede lørdag-søndag. Som noget af det sidste på ugens øvelsesprogram skulle der om formiddagen foregå en demonstration på agterdækket af GEYSER, idet anvendelsen af et nyt svensk tågeudviklingsapparat skulle vises for delingens skibschefer.

Da tågeudviklingsapparatet, hvis hovedindhold bestod af fosfor, blev antændt, skete der en eksplosion, hvorved brændende fosfor spredtes ud over agterdækket og de mange tilskuere. Ved eksplosionen kom 55 til skade, blandt disse én så alvorligt, at han et par uger senere døde af sine kvæstelser.

Torpedobåden SØLØVEN, der havde bragt delingens skibschefer over til GEYSER, lå stadig på siden af denne, og her blev de sårede straks bragt om bord for at blive sejlet til Masned Sund og derfra videre til Garnisonsygehuset i Vordingborg.

Det brændende og ætsende fosfor medførte, at mange af de tilskadekomne blev mærket for livstid, og for adskillige betød ulykken, at der blev sat en brat stopper for al videre tjeneste i Marinen.

Det følgende er uddrag af en dagbog, skrevet af *Anker Hermann Jørgensen* fra Mandø. Han var værnepligtigt befaren om bord i GEYSER, da ulykken skete.

Fredag den 25. maj 1923: Natten gled stille over i morgendæmning, -gry og dag. Efter natten øvelser var eskadren atter samlet, da solen kom op og begyndte at skinne som en rigtig sommersonne. I disse første morgentimer gik vi i gang med at vaske tøj. På grund af farten har det ikke kunnet lade sig gøre før, men i dag er det næsten også, at det første ordentlige vejr har været på tapetet. Fra tøjvask gik vi sådan efterhånden over til rengøring på anviste rengøringssteder. Nå — og da

jeg nu sådan for eksempel går og gør mig umage med mit specielle område, der ligger lige i umiddelbar nærhed af officerernes kabys, hører jeg et knald fra dækket og tænkte, at nu skulle vi nok til noget nyt krigsvæsen, særligt da hele eskadrens chefer og andre spidser var kommet anstigende langs siden i SØLØVEN.

Straks efter eksplosionen blev der en del panik og råben på agterdækket, og så for det som et lyn over hele skibet, at en eksplosion havde forårsaget en stor ulykke. Vildt opløb på dækket. På dækket løb forbrændte og stadig brændende officerer og råbte på vand, på agterdækket lå nogle særligt hårdt ramte, og udenbords lå et par stykker, der i deres brændende attrå efter vand havde taget den nærmeste vej til dette herlige element. Efter dette første forvirrede overblik kom der mere stil i tingene — en synlig brand blev hurtigt slukket, og så godt som alle gik i gang med at lindre de brændende og ætsende sår i de ulykkeliges ansigter. Doktor og sygepassere arbejdede under højtryk. De arbejdede støt og sikkert, og den ene havarist efter den anden fik sin foreløbige behandling med olie og kalkvand, hvorefter de blev transporteret om bord i SØLØVEN — de hårdt sårede på båre. De mindre hårdt sårede med assistance og de let sårede gik over det smalle gangbræt og blev skrevet af til landlov som ellers, når vi ligger ved land, og hustruer og kærestes venter.

Da sidste mand var vel anbragt, og et lille hold var kommanderet med som sygepassere, satte SØLØVEN sig i bevægelse mod Masned Sund og med 20 knobs fart pløjede den knivskarpe bov sig frem gennem vandet. Om bord var der stille, når maskinernes gungrende slag lades ude af betragtning — doktor og sygepassere gik med besvær omkring på den overfyldte torpedobåd og gav patienterne medicin og morfinindsprøjtninger. Ved båre og madrasser sad vi mindre udlærte sygepassere og badede de stygt forbrændte løjtnanter, kaptajn-løjtnanter og orlogskaptajner, der kun ved en undertrykt stønnen tilkendegav, at de var forbrændt af fosfor, som stadig ulmede i sårene og i enkelte tilfælde brændte det sidste livslys ud af deres øjne.

Efter den vilde fart løb vi ind til bolværket ved Masnedsund, hvor folk med båre ventede os — underrettet ad trådløs vej. Atter måtte vi hanke op i de ca. 40 mere eller mindre ødelagte mænd, og vi så dem alle anbragt i sygevoغن, der tillige med et tredje kompagnis vogne ventede for at bringe dem til hospitalet i Vordingborg. Hele dagen lå vi så med SØLØVEN, der senere fik selskab af de øvrige torpedobåde — og GEYSER ankrede op på reden. På kajen var der stadig folkestimmel, og atter og atter måtte vi til at forklare, hvorledes og hvordan og hvor mange; i den overvejende del af forklaringerne hed det sig, at en ny slags røgbombe skulle prøves i overværelse af alle officererne; men hvor så fejl og ansvar ligger, ved vel ingen endnu — om det er i laboratoriets recept eller officerernes behandlingsmåde. Men ellers svirrer nu de vildeste rygter i det fine sommervejr. Nu i aften ved vi, at 4 er så langt ude, at de betvivles at overleve det — at chefen har mistet synet på det ene øje, og at denne dag for mange er den sidste aktive tjenestedag i Den danske Marine. Nu i aften er luften og stemningen endnu trykket, og rundt omkring i bakkerne sidder de værnepligtige og taler med dæmpede stemmer om deres opholdssted og første tanker i eksplosionsøjeblikket.

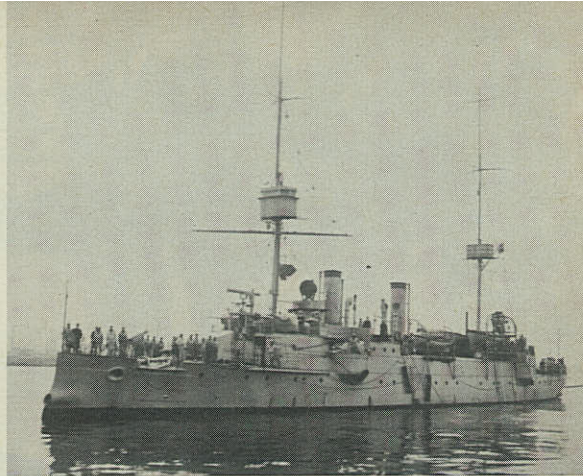
En fortæller om kaptajnløjtnant Nellemoes, der absolut ville have sig en cigaret, skønt

A'propos forsiden

Søværnets Operative Kommando oplyser, at man i første halvdel af 1973 har haft et betydeligt større antal redningsaktioner end i tilsvarende periode sidste år. Tilsvarende har Søsportens Sikkerhedsråd registreret 81 ulykkehændelser blandt fritidssejlere, hvorunder 23 personer omkom. I samme periode af 1972 registreredes kun 67 hændelser med 14 omkomne.

Nytten af registrering og analysering af søulykkerne kan læses i tørre tal. 41 af dem, der druknede i 1972 bår ikke redningsvest. Mindst 30 af de omkomne ville være blevet reddet, hvis de havde gjort det. Til gengæld ville yderligere ca. 50 være omkommet, hvis de ikke havde båret redningsvest.

»På havet er små fartøjer meget små« hedder det i en brochure, som Søsportens Sikker-

Krydseren GEYSER 1926 (Orlogsmuseets billedsamling)

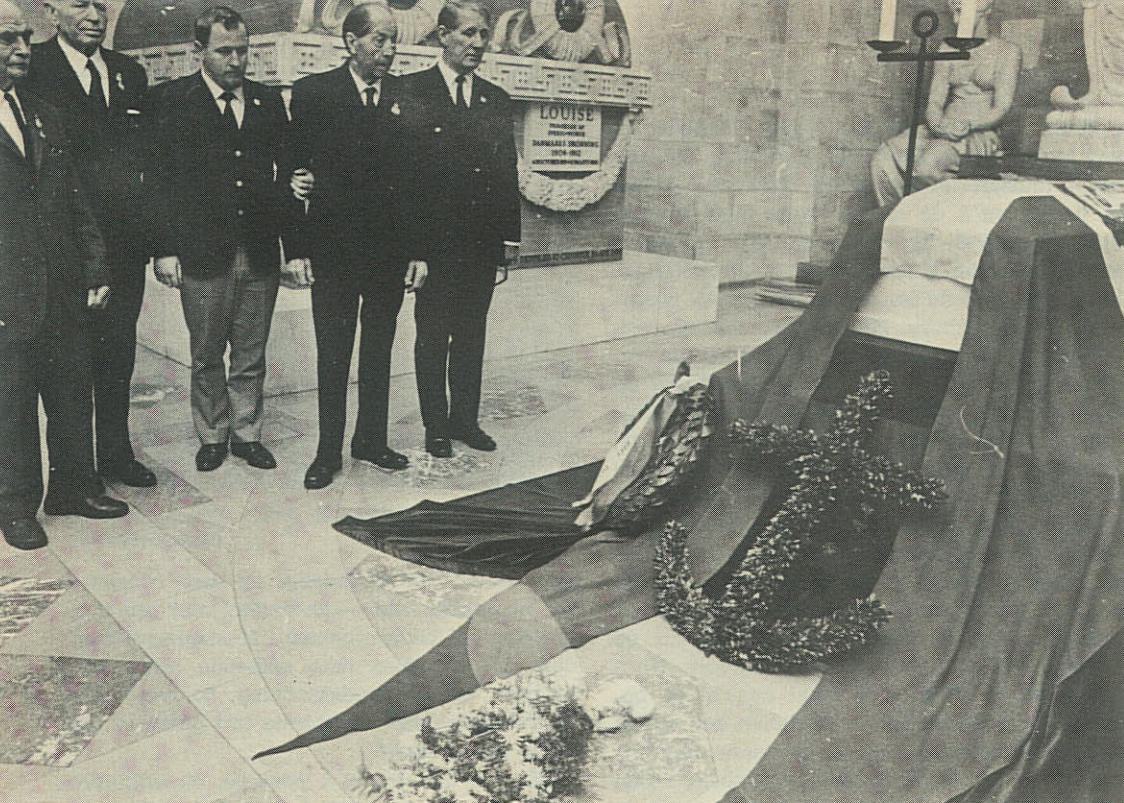
hans ansigt var ukendeligt og hans overlæbe var et blodigt kød — en anden taler om chefen, der ved landsætningen i Masnedsund bandede på, at solen ikke generede ham, men høfligst bad om undskyldning, da han hørte en kvindelig læge i bestemte ord påstå, at det netop var tilfældet.

Men nu kravler vi i poserne, og udkiggen varskoer som sædvanligt hver halve time, at alt er vel — ankerlanternen klar. Oppe på Vordingborg hospital ligger 4 mand, der svæver mellem liv og død, og rundt omkring i det lille forårsfriske Danmark banker urolige hjerter, der tørster efter at høre et — alt vel — fra messer og banjer i GEYSER.

hedsråd har udgivet. Den hedder »Sejl sikkert i småbåde« og fortjener at blive læst. Brochuren, der udleveres gratis fra alle FDM's ekspeditionskontorer har bud til alle sejlere, men først og fremmest til dem, der anvender småbåde, og som ikke har det fornødne kendskab til færden på søen.

Brochuren kan også fås ved henvendelse til Søsportens Sikkerhedsråd, Handelsministeriet, Slotsholmsgade 12, 1216 København K.

Marineforeningens medlemmer har alle en eller anden berøringsflade til søen, og mange har direkte kontakt med fritidssejladsen. Hvis vi yder vort bidrag til at lære ungdommen at færdes sømandsmæssigt på søen, tjener vi samtidig foreningens formål: At styrke nationens interesse for søværnet og søfarten!

Ved Kong Frederiks bære i Roskilde Domkirke 20. april. Fra venstre H. C. F. Poulsen og S. Lykner, æresmedlemmer af Marineforeningens Roskilde-afdeling, lokalforeningens formand Flemming Petersen, fhv. landskasserer Janus Sørensen og nuv. landskasserer S. Thorlund Nielsen. Hendes Majestæt Dronning Ingrid har ved højchefen bragt en hjertelig tak for kransen.

Fra hovedbestyrelsen

MARINEFORENINGENS JUBILÆUM

Mandag den 30. april indledtes med kranse- nedlægninger kl. 09.00 i Roskilde Domkirke. Foreningens æresmedlem, tidligere landskasserer, Janus Sørensen, lagde kransen ved H. M. Kong Frederik IX's sarkofag, og den nuværende landskasserer ved H. M. Prins Valdemar's sarkofag. Til stede i domkirken var endvidere blandt andre repræsentanter fra Roskilde-afdelingen, samt pressen.

Kl. 10.00 påbegyndtes receptionen i Søofficers-Foreningens smukke lokaler. Mange gæster og venner af Marineforeningen mødte op, og det var især en ære at se viceadmiral Vedel, og chefen for Søværnet, viceadmiral S. S. Thostrup. Endvidere deltog enkelte af foreningens æresmedlemmer, repræsentanter for flere afdelinger, samt formanden for Danske Soldaterforeningers Landsråd, oberst Ulf Jensen, præsterne fra Holmens Kirke, Handelsflå-

dens Velfærdsråd, Søfartens Fremme og mange andre.

Foreningen modtog mange tilkendegivelser, deriblandt hilsner fra Norge og Sverige, for hvilke vi er taknemmelige.

Kl. 12.00 afsluttedes receptionen, og der afholdtes derefter en beskeden frokost, hvori deltog de fremmødte hovedbestyrelsesmedlemmer og enkelte gæster.

Kurt Flatau

SENDEMANDSMØDET

Årets sendemandsmøde blev afviklet i dagene 26. og 27. maj i Nykøbing Falster. Om lørdagen afholdtes kammeratskabsaften, hvori deltog sendemændene med damer, ialt omkring 150 deltagere. Det blev en festlig aften, hvor alle morede sig, og dansen gik til klokken 1.

Søndag morgen blev damerne sendt afsted på safari-tur til Knuthenborg parken, samt rundt på Lolland-Falster, og sendemændene

samledes samtidig til møde i teatersalen på Grand Hotel.

Mødet blev åbnet af landsformanden, der takkede Nykøbing Falster for det smukke arrangement, hvorefter man overgik til den egentlige dagsorden. »Veteranen«, orlogskaptajn J. K. Olsen, blev valgt til dirigent, og som andet punkt¹ aflagde landsformanden årsberetningen. I denne kom han blandt andet ind på årsagerne til den stagnation, som foreningen for tiden er i. Han påpegede, at et foreningsarbejde er et samarbejde mellem bestyrelse og medlemmer. En forudsætning for fremgang er, at dette samarbejde udløser nye tanker og ideer, som også kan bringe flere unge ind i foreningen. Endvidere blev årets begivenheder ridset op, hvorefter årsberetningen blev overgivet til behandling. Efter enkelte kommentarer blev beretningen enstemmigt vedtaget.

Landskassereren gennemgik det reviderede årsregnskab og beklagede, at han år efter år måtte tordne for døve øren vedrørende kontingentrestancer, idet det jo kun var de »pæne« afdelinger, der mødte op til sendemandsmøderne. Efter enkelte bemærkninger blev regnskabet enstemmigt vedtaget.

Under indkomne forslag havde hovedbestyrelsen stillet forslag om forhøjelse af indskuddet ved indmeldelse fra kr. 10 til kr. 20, men et modforslag bevirkede, at indskuddet fra 1. januar 1974 bliver forhøjet til kr. 15. Med hensyn til sendemandsmødet 1974 havde Skagen stillet forslag om at afholde dette møde i Skagen i april måned. Der var en del diskussion, hvor sendemændene gav udtryk for at man ønskede mødet afholdt i maj. Fra Marstal tilbød man at undersøge mulighederne for at holde mødet i 1974, såfremt Skagen ikke kunne påtage sig det i maj, hvorefter hovedbestyrelsen ud fra dette fik bemyndigelse til at fastsætte mødestedet i 1974.

Under valg til hovedbestyrelsen gennemgik landsformanden resultaterne fra distriktsvalgene, og blev derefter selv genvalgt. Revisorerne blev ligeledes genvalgt. Under eventuelt fremkom direktør Steen Carstensen fra Søfartens Fremme med ideen om at sammenlutte bladene »Søfart« og »Under Dannebrog« ud fra et rationaliseringshensyn, og flere sendemænd kom frem med andre tanker, hvorefter landsformanden afsluttede mødet.

Der afholdtes en frokost, hvorefter man satte kursen hjemover efter en dejlig week-end.

Nykøbing Falster har grund til at være stolte af det gode arrangement, og man må da håbe, at flere fremover vil deltage i Marineforeningens sendemandsmøder, både af hensyn til selve mødet, men i lige så høj grad for at få mulighed for at træffe kammerater fra andre afdelinger. Det må desværre indrømmes, at det er »Tordenskjolds soldater«, der deltager i sendemandsmøderne, hvilket vil sige, at eventuelle vidtrækkende beslutninger, såsom kontingentfastsættelse, træffes af et lille udsnit af Marineforeningens afdelinger. Det må derfor være i alles interesse at komme til sendemandsmøderne og der gøre sin stemme gældende.

Kurt Flatau

JUBILARSTÆVNE 2. SEPTEMBER

Stævnet afholdes søndag den 2. september 1973 med møde på Holmen.

Marineforeningen indbyder alle, der blev indkaldt til Søværnet i årene 1968—63—58—53—48—43—38—33—28 osv. til at deltage i Jubilarstævnet til minde om tjenesten i Søværnet.

Det påpeges, at det ikke er en betingelse, at man er medlem af Marineforeningen for at være med, og Marineforeningen ser gerne, at så mange som muligt deltager. Det er ikke alles adresser, som er foreningen bekendt. Imidlertid viser erfaringen fra tidligere, at det først og fremmest er den personlige påvirkning fra kammerat til kammerat, der samler de gamle gaster i Jubilarstævnet, hvorfor det henstilles til alle interesserede at hjælpe til med at skaffe den gode tilslutning. Det er festligt at møde på Holmen og træffe de gamle kammerater fra ens årgang. Skriv derfor til dem og foreslå, at I mødes på Holmen søndag den 2. september for at genopfriske de fornøjelige minder dra dengang.

Dagens program

Kl. 10.30 stilles ved Værftbroen for enden af Prinsessegade (buslinie 8). Stævnet indledes med parade for chefen for Flådestation København og Marineforeningens landsformand. Efter en kort andagt med nedlæggelse af krans ved mindesmærket for Søværnets personel, der satte livet til 1940-45, er der afmarch med Kvindelige Marineres Musikkorps i spidsen. Turen går efter et besøg i Søværnets museum i »Bohlendackhus« til de kendte steder på Holmen, og vi ender på den gamle Marinekaserne.

Kl. 12.30 skaffes på kasernen, hvorefter der musiceres i kasernegården.

Ca. kl. 15.00 slutter Jubilarstævnet 1973 på Holmen.

Til trods for arrangørernes frivillige indsats kan et sådant stævne ikke blive helt gratis, men på den anden side har Marineforeningen forsøgt at gøre prisen så rimelig som mulig, idet vi jo gerne ser, at der kommer mange deltagere.

Prisen for at være med bliver derfor kr. 45,00 pr. deltager. Dette beløb dækker deltagelse i jubilarparaden samt jubilarfrokosten på Marinekasernen bestående af biksemad med spejlæg, 2 øl, 2 snaps, kaffe og ostemad. Såfremt man kun ønsker at deltage i jubilarparaden vil dette koste kr. 10,00. I prisen er indbefattet udgifter til musik, dekoration, til- og afrigning af spisesal m. m., materiel og tryksager.

Af hensyn til tilrettelæggelse er det absolut nødvendigt, at man tilmelder sig på forhånd med navn, nøjagtig adresse, samt årgang.

Tilmelding til jubilarstævnet — som er bindende — skal ske senest onsdag den 29. august til Marineforeningens hovedkontor, Bredgade 29, 1260 København K, telefon (01) 15 28 86. Kontortid 10.00-13.00, lørdag lukket.

Tilmelding sker nemmest og hurtigst ved indbetaling af beløbet på foreningens postkonto nr. 1608, eller ved check, postanvisning, eller ved personlig henvendelse på kontoret. Billet og program vil da omgående blive tilsendt eller udleveret.

Efter onsdag den 29. august vil billetter ikke blive tilsendt, men ligge klar til afhentning ved Værftsbrovagten om søndagen mod fore-

visning af postvæsenets kvittering for beløbs indbetaling. Af hensyn til indkøb af proviant, er onsdag den 29. august fastsat som sidste frist for tilmelding, og uden forudtilmeldingen kan plads ved skafningen ikke påregnes, og deltagerne opfordres til — i egen interesse — at lette arrangørerne i arbejdet.

Ved stævnet er der mulighed for at købe 25, 40 og 50 års jubilæumstegn for aftjening af værnepligt, når dokumentation for indkaldelsesår forevises. — VEL MØDT.

Jubilarudvalget

50 ÅRS JUBILARER FRA »VALKYRIEN«

Apropos Marineforeningens jubilarstævne har »Under Dannebrog« fået henvendelse fra forfatteren Carl Østen, der i 1923 var orlogsgast i krydseren »Valkyrien«. Anledningen er ønsket om at samle flest mulige af togtets deltagere til en 50 års jubilæumsfest.

En tilsvarende aktion er igang på foranledning af Svend Worm-Petersen og Jens Kaj Olsen. Det oplyses, at Arveprins Knud, der deltog i togtet som kadet, og viceadmiral Wedel, der dengang var kaptajn-løjtnant om bord, har givet tilsagn om deltagelse, for så vidt ingen hindringer opstår.

Jubilæumsfesten vil blive fejret i tilknytning til Marineforeningens årlige jubilmøde 2. september. Interesserede bedes henvende sig til Marineforeningen, Bredgade 29, 1260 København K., telefon (01) 15 28 86.

LANDSSKYTTESTÆVNE

8.—9. SEPTEMBER

Læs hilsenen fra Randers afdelingens skytte-lav side 14.

Fra afdelinger og distrikter

Ebeltofts admiral har fået land i sigte.

BRØNDERSLEV

Det ser ud til, at der nu sker noget i Brønderslev, skriver Georg Petersen fra Frederikshavn den 26. februar. Han har deltaget i et møde arrangeret af Mose Jensen (tidligere Skagen), hvor man enedes om at søge at få stablet en afdeling på benene i Brønderslev. Man gjorde forberedelser til at indkalde til en stiftende generalforsamling, og man diskuterede mulighederne for at få opklaret, hvad der eventuelt måtte være tilbage af de effekter, som tilhørte den tidligere nedlagte afdeling i Brønderslev.

Ebeltoft-sluppen er drejet bi, raslebøsserne er i sving, og flagbærerne tager en rundtur omkring »fartøjet«.

DISTRIKT VIII

Det halvårslige distriktsmøde var arrangeret 3. maj i marinestuen, »Cafe Hjørnet« i Haderslev. Dagsordenen omfattede beretning fra hovedbestyrelsesmødet og beretninger fra de lokale foreninger samt planlægning af sommerudflugten.

EBELTOFT

Jørgen Brøgger (næstformand og sekretær) oplyser, at man på afdelingens stiftelsesdag den 28. februar afholdt den traditionelle generalforsamling med forudgående torskespising. Generalforsamlingen udnævnte énstemmigt formand, gårdejer Åge Andersen, til æresmedlem. Et af de mange punkter på dagsordenen var planlægning af de kommende fastelavnsfester.

Lørdag den 3. marts startede de voksne fra afdelingen sammen med medlemmer fra Ebeltoft Fiskeriforening fastelavnsfesten på Motel Vibæk med god tilslutning, højt humør, god mad, ballondans, festlige sange og anden underholdning.

Om søndagen var det børnenes tur. Katten blev slået af tøndens i marinestuen, hvis værtinde, fru Gerda Nielsen, serverede varm kakao og hjemmebagte fastelavnsboller. Der var præmier til de bedste masker, og der var kåring af kattedronning, kattedronning, ridder af splinten, ridder af tøndebåndet og rumfarts-

minister. Sidstnævnte titel tilfaldt den, der først ramte ved siden af.

Hovedfesten (både for voksne og børn) afholdtes fastelavns mandag med genoplivelse af den gamle Ebeltoft-tradition med at lade »sluppen« sejle gennem byens kanaler. Dette gamle ceremoniel, som tidligere har været arrangeret af fiskeriforeningen gennem mindst 75 år i forbindelse med indsamling af penge til dårligt stillede fiskere, har ligget stille i 11 år. Takket være Marineforeningens initiativ og et stort forarbejde med støtte af de gamle gaster fra »dengang« kunne det nu atter løbe af stabelen.

Gasterne mødte i marinestuen kl. 8 om morgenen, og efter servering af en bolle varm punch lod man fortøjningerne gå for en 8 timers rejse gennem byen i »sluppen«, som er et hestetrukket køretøj, festligt og maritimt pyntet, festligt bemanded med admiral, lodhiver, bådsmand, roere og harmonikamusik og festligt eskorteret af flagbærere og raslebøssebærere. Det blev en begivenhedsrig rejse i sik-sak gennem byen, hvor man ikke alene måtte krydse mellem forfriskninger og fastelavnsløjer, men også oplevede at få en svingom med patienterne på Ebeltoft sygehus og et ekstra frikvarter på legepladsen på Ebeltoft skole, medens de gamle raslebøsser samlede ind til Røde Kors og Dansk Sømandskirke i Fremmede Havne.

Iøvrigt fortæller »Kabysrygtet« fra Ebeltoft, at årets fregatskydning fandt sted 18. marts på Hotel Vigen med pæn tilslutning. Hermed sluttede vintersæsonen, der blandt andet har omfattet en række kammeratskabsaftener med interessant film og foredrag. Sommerens arrangementer er allerede påbegyndt. Det første var en fisketur 27. maj med kutteren »Freden« af Ebeltoft.

GLOSTRUP

Afdelingen gør som sædvanlig en ekstra indsats for at henlede sine medlemmers opmærksomhed på jubilarstævnet den 2. september, idet man rundsender en liste med angivelse af navnene på samtlige jubilare fra 55 til 5 år.

Medlemsbladet »Så til søs« fortæller at man ved en kammeratskabsaften den 5. april havde underholdning ved kapelmester Kaj Bruun og sangeren Tage Absalon. Den 13. april var der udflugt for medlemmer med damer. Den formede sig som en sejltur til Sverige med en af Øresundsbadene. Den 28. april sluttede skyttelavet sin sæson i Glostrup-Hallen med fregatskydning og efterfølgende middag og præmieuddeling i »Kahytten«. Sæsonen sluttede med en lille sundtur i en af marinehjemmeværnets kuttere.

Afdelingen gratulerer i anledning af runde fødselsdage: 18. maj Leif Larsen 45 år. 20. maj Kjeld Askholm Larsen 35 år. 4. juli V. V. S. A. Buck 60 år. 20. juli formand Torben Jensen 40 år. 3. august Mogens Henriksen 30 år. 12. august Valdemar Stryhn 75 år. 3. september Willy Christensen 55 år.

HALS

Afdelingen lykønsker: 26. august Niels Nielsen 80 år. 27. august Verner Sørensen 60 år. 10. september Christian Brovst Nielsen 60 år. 11. september Lauritz Bergmann 60 år. 23. oktober Hilmer Olesen 50 år.

HOBRO

Her sker atter noget, skriver Henning Melin. 28. februar afholdtes ordinær generalforsamling i marinestuen på Højskolehotellet med påfølgende kammeratligt samvær. Et særligt arrangement var besøget 15. april om bord i det gamle fyrskib X, der nu under navnet »Sildehagen« er klubskip for Hobro sejlkлуб. Damernes aften afholdtes 26. april, da afdelingen var inviteret »bag ved skranken« i Hobro

bank og fik forklaret en hel del om bankvæsen. I tilgift blev vist filmen »Flåderevue 1971« og »Himmerland«, og aftenen blev afsluttet i bankens frokoststue.

HORSENS

Hans Møller har sendt en ud klip fra »Horsens Folkeblad« med referat af begivenhederne i forbindelse med overrækkelse af hæderstegnet til ingeniør Chr. Søndergård. Det foregik i tilknytning til afdelingens traditionelle torsskispisning med efterfølgende generalforsamling, hvor formanden kunne oplyse, at medlemstallet igen var gået frem, så der kun mangler et par stykker i at nå de hundrede.

Til runde fødselsdage lykønskes: 30. juli glarmester Verner Hansen 60 år, 1. august købmand Chr. Sørensen, Vrigsted, 70 år. 23. september læge Frode Henriksen, 60 år. 8. november biograftejer Krøyer Hansen 80 år. 5. december autoforhandler Nikolaj Rose 60 år.

HUNDESTED

Ved generalforsamlingen 15. februar på Hundested Kro kunne formanden med tilfredshed konstatere, at året var gået godt for afdelingen både til søs og til lands. Man deltog aktivt i den årlige havnefest, hvor afdelingens rohold ganske vist blev nr. sidst i den store regatta. Til gengæld tog man senere revanche ved at leje en af færgerne fra Jydsk Færges fart og tage på måneskinstur. Der har desuden været arrangeret en teatertur og en meget vellykket julestue på kroen, skriver Jørgen Christensen.

KOLDING

I samarbejde med Rotary og den lokale officersforening arrangeredes 17. april på Koldinghus Staldgård en orientering om Søværnets Operative Kommando i Århus. Kommandør Lennholm gennemgik i ord og billeder søværnets daglige arbejde.

M. Burcharth oplyser, at afdelingen har haft den sorg at miste et trofast medlem, tandlæge Niels Westerlund, som gik bort i en alder af 94 år, efter at man lige til det sidste havde haft glæde af hans tilstedeværelse ved foreningens arrangementer. I flere år havde han været medlem af afdelingens bestyrelse, og han var naturligvis æresmedlem. Westerlund var i marinen i den periode, da man hav-

*Hjemmeværnskutter
nr. 57 lægger fra land
med gæster fra Marine-
foreningens Køge-
afdeling.*

de jernmænd og træskibe og havde blandt andet sejlet med fregatten »Jylland«.

KØBENHAVN

Dronningens fødselsdag blev fejret af afdelingen den 16. april ved en sammenkomst med damer i Studenternes Roklub. Der blev vist film fra Søværnets Operative Kommando og en dokumentarfilm om »Herredømmet til søs«. Som gæster havde man inviteret venner fra foreningen »Nyboders minde«.

KØGE (adoption)

E. Franch fortæller, at formanden i sin beretning ved generalforsamlingen den 20. februar blandt andet gjorde rede for, hvorledes man måneden før havde adopteret Marinehjemmeværnets kutter nr. 57. I forbindelse med adoptionen blev det med flotillens chef aftalt, at afdelingens medlemmer skulle have en sejltur, så snart lejlighed bød sig, således at samarbejdet kunne markeres i praksis.

Lejligheden opstod i forbindelse med fregatskydningen 28. maj. Ved disse arrangementer bruges de første timer normalt til afhentning af sidste års fregatkaptajn, og det blev der ikke brug for i år. Tidligt om morgenen mødtes alle interesserede i marinestuen og gik i samlet trop til kutterens kajplads, hvor man blev modtaget af flotillens chef, Lasse Lerdorf, og inviteret på en velkomstdrink i kahytten. Der blev udvekslet milde gaver, og så gik turen ud på den spejlblanke Køge Bugt.

Efter hjemkomsten blev kutterens mand-

skab inviteret med til fregatskydningen, og man havde en hyggelig dag sammen.

Det fortælles desuden, at afdelingen traditionerne tro 1. juli nedlagde en krans ved mindstøtten for Ivar Huitfeldt og Niels Juel.

NYKØBING F. (60 ÅR)

Fra afdelingen er modtaget et velskrevet indlæg, hvis forfatter beskedent skjuler sig i anonymitet. Det fortæller på udmærket måde om udviklingen i en af Marineforeningens driftige afdelinger og giver samtidig et lille bidrag til belysning af hovedforeningens første fremstød:

Da man efter landsforeningens stiftelse i 1913 tog fat på at skabe lokalforeninger rundt om i Danmark, gik en af de første agitationsrejser sydpå til Lolland-Falster, hvor vi i dag finder nogle af foreningens ældste afdelinger.

Som nr. 3 i rækken stiftedes den 17. november 1913 en afdeling i Nykøbing Falster. Kammerjunker Malthé-Bruun fra Nakskov og premierløjtnant Ewald talte om foreningens mål ved et godt besøgt møde og opfordrede til dannelse af en lokal forening. Ved den stiftende generalforsamling 3. marts 1914 kunne man allerede mønstre et medlemstal på næsten 100. Få måneder senere deltog den nystiftede afdeling sammen med andre nationale foreninger i Nykøbing F. i en stort anlagt veteranfest, hvor man især hyldede heltene fra slaget ved Helgoland.

Sagfører C. B. Olivarius, der havde været formand og ledende kraft siden starten, fratrådte i 1915. Han efterfulgtes af købmand

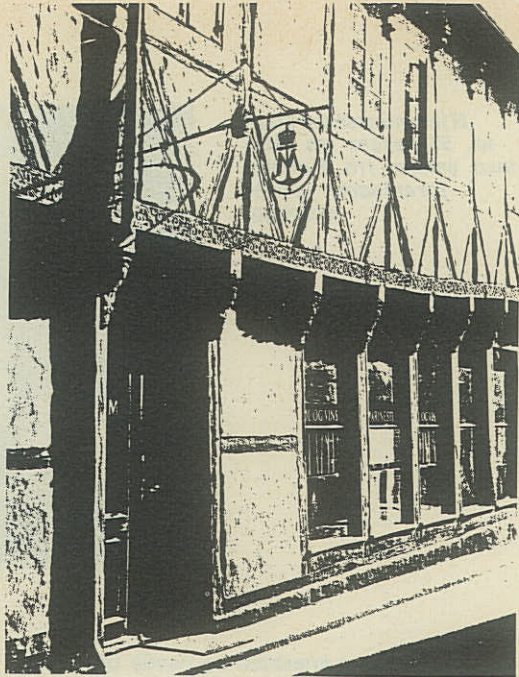
W. Sidenius, som tillige i en periode var medlem af hovedbestyrelsen, og som i 1963 var den første i landet, der modtog 50 års-tegnet. I 1932 blev han udnævnt til æresmedlem af afdelingen. Ved sin død i 1966 testamenterede han 12.000 kr. til brug for foreningens formål i afdelingen.

Efter 1920 blev formandsposten bestridt af C. Jørgensen fulgt af Lauritz Christensen, H. M. Jørgensen, A. Bjerregård og købmand Hans Pedersen. Især de to sidstnævnte skabte en periode af virksomhed og trivsel. Hans Pedersen var tillige medlem af hovedbestyrelsen indtil 1962. Efter hans tiltrædelse skete en fordobling af medlemstallet, blandt andet takket være en energisk indsats fra samtlige medlemmer. Hans formandstid var præget af det festlige 25 års jubilæum og af marinestuens indvielse 25. august 1938. Medlemmerne tog et rigtigt skippertag og foretog selv indretningen af marinestuen i et lokale i en gammel fredet ryttergård fra 1620. Stuen er blevet en seværdighed, som også har styrket Marineforeningens anseelse i byen.

I tidens løb har afdelingen været aktiv i forbindelse med talrige flådebesøg og samarbejdet med bystyret om løsning af forskellige officielle opgaver. Blandt andet har man på Østre kirkegård rejst et mindesmærke for en amerikansk pilot, der blev skudt ned på Falster i 1944. Dette mindesmærke holdes stadig i hævd. Afdelingens flag er blevet brugt flittigt og er efterhånden slidt op. Det blev indviet 12. oktober 1915 som en gave fra damerne, og man håber at blive betænkt med et nyt i forbindelse med 60 års jubilæet.

Man håber også, at man i samarbejde med bystyret igen kan adoptere et af flådens skibe som en bekræftelse på samhørigheden med Søværnet. I 1948 var det efter anmodning fra og i samråd med Marineforeningen, at Nykøbing by overtog fadderskabet for torpedobåden »Krabbe«, som førte byens våbenskjold, indtil skibet blev ophugget.

Marineforeningens afdeling for Nykøbing F. og omegn har i sit tresindstyvende år den glæde at blive ledet af en god og handlekraftig bestyrelse, som vil videreføre virksomheden i overensstemmelse med foreningens formål. Bestyrelsen omfatter: H. Resen Andersen (formand), Erik Madsen (næstformand), Børge Cederstrøm (kasserer), Arne Petersen (sekretær), Chr. Witzel, Flemming Andersen og Robert Olsen.

Marinestuen i Nykøbing F. er en seværdighed.
Foto P. Gjerding.

NÆSTVED

Sekretær Bohn-Jespersen meddeler, at Næstved havn i begyndelsen af april havde besøg af korvetten »Flora«. Det blev festlige dage både for besætningen og for byen. Udover de officielle sammenkomster havde Marineforeningen arrangeret en udflugt, der blandt andet omfattede et besøg på Faxe Bryggeri. Desuden afholdtes i marinestuen en kammeratskabsaften med rekordbesøg fra korvetten.

Der har ivoøvrigt været afholdt en »manneaften« i marinestuen midt i april, og der er planlagt en sommerudflugt til Agersø samt en fregatskydning i begyndelsen af september.

Foreningen lykønsker i anledning af runde fødselsdage: 4. september lagerarbejder Niels H. Larsen 50 år. 15. september fabrikant H. Brodthagen 75 år. 29. oktober vulkanisør H. Schiønnemann Larsen 50 år.

RANDERS

Fra Marineforeningens skyttelav i Randers hilser Palle Bjerg Madsen alle skyttelavene og gør opmærksom på, at landsskydningen afholdes i Randers den 8. og 9. september. Der skydes efter Dansk Skytteunions regler. Der kan deltage 10 skytter på hvert hold, og de fem bedste tæller til landsresultatet. Der skydes på tidelt ringskive med 31 DSU, og der skydes kun ét skud til hver skive. Der kan gives to prøveskud.

Stævnet kan forhåbentlig indledes med en kammeratskabsaften om lørdagen. Skydningen finder sted søndag formiddag med påfølgende frokost og præmieuddeling. Om formiddagen afholdes desuden skyttelavsmøde med deltagelse af to mand fra hvert lav.

Skulle der være afdelinger af Marineforeningen, som påtænker at oprette et skyttelav, vil undertegnede gerne være behjælpelig eller etablere kontakt med nærmeste skyttelav. Vi anmoder nyoprettede skyttelav om at lade høre fra sig og meddele adresse og telefonnummer på ledelsen, så vi kan fremsende anmeldelser til landsskydningen.

Alle oplysninger om Marineforeningens skyttelav kan iøvrigt fås ved henvendelse til følgende adresse: Marineforeningens skyttelav, Randers afdeling, c/o Palle Bjerg Madsen, Søren Møllers Gade 3, 8900 Randers. Telefon (06) 42 28 58.

ROSKILDE

Af det sprælske meddelelsesblad fremgår, at afdelingen efter sidste års succes endnu engang har arrangeret et sommerstævne og indbudt gæster fra en række nordsjællandske afdelinger. Turen gik til det historiske arkæologiske forsøgscenter i Lejre og rundedes af i Roskildehallens restaurant med flaghejsning, spisning, sang, musik og dans.

Til søndag den 19. august indbydes medlemmerne til fregatskydning om formiddagen, og når solen står i zenith, vil pigerne møde op på skydebanen med madkurvene.

SØLLERØD

4. juni arrangeredes en udflugt til gamle marineminder. Man mødtes på Rådhuspladsen i Holte og kørte til Holmen, hvor man fik forevist de vigtigste seværdigheder og fik lejlighed til skibsbesøg. Hjemturen gik via Tårbæk Kro.

ÅLBORG (adoption)

Som den anden i rækken af Marineforeningens afdelinger foretog man den 3. maj i Ålborg adoption af Marinehjemmeværnets kutter nr. 85, »Hjortø«. Adoptionen fandt sted ved en højtidelighed på slotskajen, hvor afdelingens formand, Eivind Samuelsen, som et synligt bevis for adoptionen overrakte flotillichef Ankeråa en plakette til ophængning i kutteren. Bagefter havde man nogle timers

hyggeligt samvær i marinestuen med marinehjemmeværnets folk.

Afdelingens skovtur den 1. juni foregik i busser til Gjøl Kro. Kammeraterne fra Nørresundby var inviteret med, og programmet stod på stegt ål, underholdning, musik og dans.

Skaf et nyt medlem

Klip nedenstående blanket ud.

Udfyld blanketten, som desuden skal underskrives af ansøgeren og hans proponent.

Send blanketten til formanden for den afdeling, hvor det nye medlem søger optagelse.

OPTAGELSESBLANKET

Fulde navn

Fødselsdag
og -år

Livsstilling

Bopæl
(nøjagtig
postadr.)

Evt. hvilken
årgang

Evt. udkom-
manderet med

Har De tid-
ligere været
medlem af en
Marineforenings-
afdeling og da
hvilken?

Hvorlænge?

Proponent

Underskrift

Indsendt / 19

NB. Blanketten udfyldes nøjagtigt og indsendes til formanden.

Ny maritim litteratur

Vikingens Årshefte

Under redaktion af Axel Bærensen bringes en række interessante artikler og interviews, som bidrager til en status over dansk skibsfart ved indledning til 1973. Årsheftet bringer omtaler og billeder af alle nye danske skibe, som tilkom i 1972, samt af de skibe, som er blevet leveret til udlandet fra danske værfter. Ligeledes er medtaget en oversigt over de enkelte værfters produktion samt en liste over alle de skibe, der i 1972 blev indmeldt i Danmarks Rederiforening. 90 s., kr. 14,00. Vikingens Forlag.

Langli-dreng bliver fisker

Den djærve fiskeri-pioner, Claus Sørensen i Esbjerg, har udsendt sine erindrings første bind, der med ovennævnte titel dækker perioden fra 1888 til 1910. Bogen er præget af sin mand, der ikke alene har oplevet en masse, men også har iagttagelsesevne og fortællerevne. Her er et stykke kulturhistorie, der dækker både forfatterens og Esbjergs barndom og et vigtigt kapitel af det danske fiskeris udviklingshistorie.

Bogen er skabt i samarbejde med museumsinspektør A. Hjort Rasmussen og er beriget med et fint billedmateriale. 123 s., kr. 21,50. Engers Hansens Forlag, Esbjerg.

James Cook: Stillehavets erobrere

Alistar Maclean, kendt som forfatter til spændingsromaner på historisk basis, har her givet det historiske første prioritet og helliget sig en beretning om den britiske opdagelsesrejsende James Cook.

Cooks liv har i sig selv givet inspiration til utallige spændingsromaner, siden han fra 1768-99 udforskede Stillehavet fra nord til syd på tre store ekspeditioner. Bogen er overdådigt illustreret med talrige samtidige tegninger og stik (mange i farver), 185 s., kr. 64,00. Gyldendal.

Ship modelling Hints & Tips

En håndbog for begyndere og viderekomne, udarbejdet af J. H. Craine, der er ekspert i

historiske modeller. Specielt gives tips vedrørende historisk korrekte fittings. Det gælder jo om, at man i en model ikke rammer et par hundrede år ved siden af ved fremstilling af detaljerne. 117 s., ill., £ 1,80 netto. Conway Maritime Press.

Lusci's Ship Model Builder's Handbook

En grundig, autoritativ praktisk håndbog for den, som ønsker at gå seriøst til værks i bygning af historiske skibsmodeller. Vincenzo Lusci er Italiens største kapacitet på området, og hans håndbog (i engelsk oversættelse) behandler sejskibstypernes udvikling og den historiske udvikling af hjælpemidlerne om bord. Bogen er proppet med fotos, tegninger og skitser af små detaljer. 183 s., £ 1,95 netto. Neptune Models Ltd., 2 Newmarket, Otley, Yorks.

Model Shipwright

Modelbyggerens fornemme kvartalskrift foreligger nu for tredje gang siden påbegyndelsen med stærkt varieret og righoldigt indhold, der spænder fra praktiske hjælpemidler over små detaljer til historiske artikler. Hvad enten man bygger små eller store modelskibe, gamle fregatter eller moderne linere, vil man her finde stof af interesse. Hvert nummer er på ca. 80 sider og fremragende illustreret. Årsabonnement £ 3,50. Conway Maritime Press, London.

Waterline Ship Models

Som skibmodelbygger har John L. Bowen specialiseret sig i miniaturer, og hans bog handler udelukkende om konstruktionen af vandliniemodeller i forholdet 100 feet til 1 inch, hvilket betyder, at en kæmpe som MAURETANIA bliver 19 cm lang. Der er medtaget tegninger i skala 1:1 til bygning af 17 forskellige britiske handels- og orlogsskibe. 114 s., stort format, £ 3,60 netto. Conway Maritime Press, London.

